

ZWOLLEI HARANGSZÓ

2019/7

Az Almere-Amersfoort-Heerenveen-Leeuwarden-Groningen- Assen- Steenwijk-Kampen és Zwolle környékén élő magyar protestánsok gyülekezeti híradója.

Közreműködtek:

A Presbitérium megbízásából szerkeszti: dr.Hermán M. János. – Közreműködtek: Van Dam Papp Enikő, Jaskó Irén, Kelemen Csongor Attila, Matuska Márton, Németh Piroska, Rostás Kriszta, Snijders Tünde, Szomor Attila, Urbán Ákos.

A tartalomról:

A Zwollei Magyar Református Egyházközség hírei – Dávid Ferenc szobrának avatása Kolozsváron – GLORIA VICTIS 1956 – Októberi hálaadó istentisztelet. – „Gyermekvonatok” indultak 100 éve: A zwollei Aranka Wijnbeek története – Dr. Kocsis András nagykövet látogatása Zwolleban és Kampenben – Csillagház a Felvidéken – Matuska Márton levele Újvidékről – Bemutatkozik Van Dam Papp Enikő – Drs.Kelemen Attila Csongor felszentelése és urki beiktatása 2019 nov. 3-án

Szolgálati rend az egyházközségünkben:

- 2019. jan. 13. – dr.Hermán M. János
- 2019. február 10. – igehirdetők: Hermán Mostert Rebe-ka, (Temesvár) és Kelemen Csongor (Urk)
- 2019. márc. 10. – Igét hirdetett Ambrus András, a böjtfői úrvacsoraosztás ágendáját végezte Hermán M. János
- 2019. április 14. – virágvasárnap szolgált Kelemen Csongor. Fellépett a Hágai Magyar Énekkar
- 2019. április 22. igehirdető Hermán M. János; úrvacsorai liturgia: nt. Ambrus András, d.e. 11 óra
- 2019. május 12. – Anyák napja. Szolgált Hermán M. János. Ünnepe a gyermekekkel
- 2019. június 9. – Pünkösöd, igehirdető: Kelemen Csongor. Nt. Ambrus András szolgálatával úrvacsoraosztás. Kovács Kata vezényli a Hágai/Amsterdami Magyar Kamarakórust
- 2019. július 14. – Szolgált Hermán M. J.
- 2019. augusztus 11. – Szolgált Kelemen Cs.
- 2019. szeptember 8. – Szolgált Kelemen Cs.
- 2019. október 13., – Szolgált Hermán M. J.
- 2019. november 10
- 2019. december 8
- 2019. dec. 26, karácsony másodnapja, úrvacsoraosztás

Zwollei gyülekezetünkben általában havonta egyszer tartunk istentiszteletet, a hónap második vasárnapján, délután 3 órai kezdettel. Ezzel egy időben folyik a vasárnap iskolai foglalkozás a gyermekekkel, azután pedig szeretetvendégség keretében beszélgetünk. / Sátoros ünnepeink másodnapján úrvacsoraosztásra kerül sor, d.e. 11 órakor/ A nyári időszakban is tartunk istentiszteleteket, szintén a hónap második vasárnapján. A Zwollei Magyar Református Egyházközség istentiszteleteinek a helye 2019-ben: Lutherse Kerk, Koestraat 2-4. (A „Fundatie” múzeum melletti templomhoz a bejárat a Potgieter Singel felől található, az épület hátsó oldalán; a parkolás ingyenes.) Info: jhermanm@gmail.com, Tel: 038-4233247

refistentiszteletzwolleban

Honlap: <https://zwolleireformatus.wordpress.com/>

Lelkipásztorok: dr. Hermán M. János és drs. Kelemen Csongor Attila.

Presbiterek: Urbán Ákos gondnok, Rostás Kriszta, Németh Piroska, Truczka József és dr. Berta Balázs. – Diakónusok: dr. Berta-Érsek Réka, Bodor József és Czimbalmos Klára.

Orgonista: dr. Robert Helder.

Vendéglelkész a 2018-2019. tanév idejére: nt. Ambrus András, Csekeleka-Kampen. Elbúcsúztunk június 9-én.

Felavatták Dávid Ferenc első, egész alakos szobrát Kolozsváron az unitárius templom mellett 2019. augusztus 17-én

Kovács István lelkész, a Magyar Unitárius Egyház közügyigazgatója nyitóbeszédében nemzetünk fundamentumára építő őseink példájaként említette Dávid Ferencet, aki Kolozsvár szülötte és az unitárius egyház első püspöke.

A Dávid Ferencet ábrázoló szoborról elmondta: „450 év mélyéből, a megformázhatatlan lelket kereste és alkotta meg a szobrászművész, amelyen keresztül megelevenedik a vallásszabadság törvénye.” Hozzátette: minden eszme valóra váltható, ha Istent hívjuk segítségül, és ezt tette Dávid Ferenc is, aki templomot, iskolát épített, és nem elvette, hanem másoknak adta a szabadságot. „Ez a lélek tartja egyben a szétszakíthatatlan hazát, ez a lélek bölcsőt ringat, ettől megfeszítetten dolgozva jövőt álmodunk és teremtünk” – mondta Kovács István. – Tőkés László, az 1989-es

forradalom hőse, református püspök, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke ünnepi beszédet mondott, amelyben a 450 éves vallási béke-évforduló legméltóbb ünnepének nevezte a szoboravató ceremóniát. „Voltak idők, amikor a felekezeti szembenállás idegenített el egymástól. Rá kell ébrednünk, hogy ugyan annak a törzsnek vagyunk hajtásai és ágai. Egyházaink is egy töről fakadnak, ezért lehetünk büszkék az egyedüli magyar eredetű vallási felekezetre, az unitárius egyházra” – mondta Tőkés, majd hozzátette: a nemzetünket megosztó békediktátum esztendejében ne csak vér szerinti, etnikai úton keressük az egységet, hanem sokkal inkább a nemzeti összetartozás ökumeniája által, mert a testvérek egyetértése virágoztatja fel a nemzetet. Dávid Ferencet illetően Tőkés elmondta: „a vallásszabadság erdélyi atyja volt ő, akinek fő műve a tordai vallásbéke. Erdélyben egymás vallásos meggyőződését tiszteletben tartották az emberek, századunk viszontagságai során pedig az ilyen eszmék tartották a lelket az erdélyiekben. Az emberek belátták, a hit kérdésében nem a hatóság kardjával, hanem az ige igazságával és a lélek szeretetével kell küzdeni. Merjünk remélni, hogy a magyar országgyűlés példáját követve Románia is méltón fogja megörökíteni a vallásszabadság dátumát” – mondta Tőkés László.

Gergely Zoltán szobrászművész az ünnepi istentiszteleten elmondta: nagy kihívást jelentett számára, hogy Dávid Ferencet ábrázoló egész alakos szobrárt kellett megformáznia, mert az unitárius egyház első püspökéről nem maradt fenn sem kép, sem pedig a külleméről szóló leírás. A szobrászművész úgy fogalmazott, ennek ellenére a szobornak nem célja megváltoztatni a Dávid Ferencről alkotott képünket. „Ez több és egyszerre kevesebb mint a valóság. Ez nem csak Dávid Ferencet ábrázolja, hanem az egész szellemiségét, és a ránk hagyott örökségét. Az egész alakos szobor az iskola és templom közt hordoz olyan értékeket, amivel a nézők azonosulni tudnak, és ezzel gazdagabb lesz az unitarizmus is” – mondta beszédében az alkotó. – A nemzeti himnusz eléneklése után a lelkészek és meghívottak kivonultak a szobor köré, ahol Bálint Benczédi Ferenc, a Magyar Unitárius Egyház püspöke avatóbeszédében rámutatott a kialakított tér és a szobor szimbolikájára: „Ez a hely, ahol állunk, a templom és az iskola mezsgyéjén, egyértelműen beszédes. A templom felől Dávid a kezét nyújtja meghívólag, hogy keresd az Istennel való párbeszédet... Az iskola felőli baljában viszont könyvvel kínál, hogy tanulj, mert csak a kettő összefonódásából születhet élet. *Musis et virtutibus* jelszava az unitárius iskoláinknak.” Ezt követően az egyházfő és a főgondnok leleplezte Dávid Ferenc egyházalapító egész alakos szobrát. Az áldáskérést követően az egybegyűlteket közösen énekelték el a 90. zsoltár első versszakát

Dr. Kocsis András nagykövet úr látogatása Zwolleban és Kampenben

Július 12-én Kocsis András nagykövet ellátogatott Overijssel tartományba. A zwollei tartományi központban megbeszélést folytatott Andries Heidema királyi megbízottal, majd Kampenben találkozott Bort Koelewijn polgármesterrel.

A látogatás célja az volt, hogy áttekinthessék a tartomány és Magyarország között fennálló kétoldalú gazdasági, kulturális és történelmi kapcsolatokat. A kétoldalú kapcsolatok

különleges szeptet adják a magyarországi és hollandiai városok között 25 éve fennálló testvérvárosi együttműködések, így a Nagykőrös és Haaksbergen, Pápa és Kampen, valamint Keszthely és Hof van Twente közötti együttműködés.

(© Mark Bakker, RTV Oost)

A találkozókon szóba került egy különleges projekt is, a „gyermekvonatok” 100. évfordulós megemlékezése. Az első és második világháborút követően ugyanis számos gyermekvonat érkezett Hollandiába Magyarországról, és a kiérkezett gyermekek néhány hónap elteltével megerősödve térhettek haza. A hollandiai fogadó családok és a magyar gyerekek között sok, a mai napig aktív személyes kötelék, hosszú távú kapcsolat alakult ki. – A nagykövet interjút adott az RTV Oost regionális és RTV Focus Zwolle helyi csatornáknak. – A cikkek, illetve interjúk az alábbi linkeken érhetők el: <https://haga.mfa.gov.hu/hun/news/kocsis-andras-nagykoevet-latogatast-tett-overijssel-tartomanyban>,

<https://www.rtvoost.nl/nieuws/315609/Hongaarse-Ambassade-houdt-congres-in-Kampen-over-uitgeputte-oorlogskinderen>, <https://www.rtfocuszwolle.nl/hongaars-ambassadeur-kocsis-op-bezoek-in-zwolle/>

[amp/](#)

„Gyermekvonatok” indultak 100 éve

Uitgeputte kinderen

Honderd jaar geleden, vlak na de Eerste Wereldoorlog, kwamen rond de 28.000 kinderen vanuit Hongarije per trein naar Nederland om hier aan te sterken. De situatie in dat land was in die tijd zo slecht, dat landen in west Europa te hulp schoten. De kinderen kwamen veelal in pleeggezinnen terecht en werden gesteund door kerkelijke organisaties. Een groot aantal van die kinderen is later weer teruggegaan naar Hongarije. Maar velen zijn hier ook gebleven.

Vergetelheid

Hoe slecht die situatie toen was in Hongarije en hoe Nederland hulp heeft geboden, is iets wat in de vergetelheid is geraakt. Op scholen is daar nagenoeg geen aandacht voor, want het staat niet in de geschiedenisboeken.

Congres

De Theologische Universiteit in Kampen, de Ambassade van Hongarije en de Vakgroep Nederlands van de ELTE Universiteit in Boedapest willen daarom een congres organiseren. Daar zullen nabestaanden van deze kinderen over de situatie van toen vertellen. Het zijn nabestaanden van kinderen die destijds in Nederland zijn gebleven, maar ook die weer terug zijn gegaan naar hun eigen land. Het congres in Kampen is op 6 en 7 februari 2020.

Kampen heeft overigens al jaren een zusterband met de Hongaarse stad Papa. De gemeente Hof van Twente heeft dat met de Hongaarse gemeente Keszthely en Haaksbergen heeft een vriendschapsband met de stad Nagykovács. De Hongaarse Ambassadeur prees deze vriendschapsbanden. Overijssel heeft van alle Nederlandse provincies de meeste vriendschapsbanden met Hongaarse gemeenten.

Moeder van Aranka Wijnbeek uit Zwolle kwam in 1921 met de kindertrein naar Kampen om aan te sterken

Zo'n 60.000 kinderen kwamen tussen 1920 en 1926 vanuit Hongarije naar Nederland om hier aan te sterken. De Hongaarse ambassade wil meer bekendheid geven aan deze geschiedenis, door betrokken te zijn bij een congres in Kampen in februari, dat gaat over deze kindertransporten.

Hongarije lag na de eerste wereldoorlog in puin. Er was nauwelijks werk en er heerste hongersnood. Kinderen waren zwak omdat ze nauwelijks te eten kregen. Per spoor werd een speciaal transport opgezet naar Nederland alleen voor kinderen.

Verborgen verleden

De moeder van Aranka Wijnbeek uit Zwolle was één van de die kinderen. Ze kwam in 1921 naar Nederland en kreeg onderdak bij een pleeggezin in Kampen. Haar familie bleef achter in Boedapest.

Aranka sprak weinig met haar moeder over de reden

waarom ze als klein meisje zonder familie naar Nederland kwam. Dat werd pas duidelijk toen de moeder was overleden. Ze liet brieven, ansichtkaarten en foto's na die waren verzonden door de moeder die achterbleef in Boedapest.

Hartverscheurend

Juist omdat er zo weinig over deze geschiedenis is terug te vinden, ging Aranka zelf naar Hongarije om te zien waar haar moeder als klein meisje woonde. Ook wilde ze een beeld krijgen waar haar oma verbleef nadat ze haar achtjarige dochter moest laten gaan. „Het moet destijds hartverscheurend zijn geweest”, zegt Aranka. „Want wie laat nou z'n kind helemaal alleen zonder familie met de trein vertrekken naar Nederland?”

Armoede

Uit de brieven blijkt hoe armoedig het leven was in Hongarije. Het land had geleden tijdens de Eerste Wereldoorlog en herstelde bijna niet. De grootmoeder van Aranka moest vaak verhuizen omdat ze de huur niet kon betalen. Waarschijnlijk uit schaamte werd er over die situatie weinig gesproken.

De ambassadeur van Hongarije benadrukte vorige week dat we deze geschiedenis niet moeten vergeten. Maar op school leren de kinderen er weinig over. Veel Hongaren zijn Nederland nog steeds dankbaar voor de hulp die toen is geboden.

Congres

Vanuit Boedapest wordt er ook het nodige aan gedaan om deze geschiedenis niet in de vergetelheid terecht te laten komen. In het afgelopen najaar was daar al een congres over de kindertreinen. Dat werd georganiseerd door de Nederlandse faculteit die verbonden is aan de universiteit in Boedapest.

Een vergelijkbaar congres wordt nu op 6 en 7 februari gehouden in Kampen. Er worden familieleden uitgenodigd van de kinderen die destijds naar Nederland kwamen. De meeste kinderen keerden na hun verblijf in Nederland terug naar Hongarije. Maar een groot aantal, onder wie de moeder van Aranka, bleef hier. **Lelöhely a világhálón:** <https://www.rtvoost.nl/nieuws/315931/Hongarije-wil-met-congres-in-Kampen-aandacht-voor-kindertransporten-van-jaren-20>

GLORIA VICTIS 1956 ...

Márai Sándor: Mennyből az angyal

Mennyből az angyal - menj sietve
Az üszkös, fagyos Budapestre.
Oda, ahol az orosz tankok
Között hallgatnak a harangok.
Ahol nem csillog a karácsony.
Nincsen aranydió a fákon,
Nincs más, csak fagy, didergés, éhség.
Mondd el nekik, úgy, hogy megértsék.
Szólj hangosan az éjszakából:
Agyal, vigyél hírt a csodáról.

Csattogtasd szaporán a szárnyad,
Repülj, suhogj, mert nagyon várnak.
Ne beszélj nekik a világról,
Ahol most gyertyafény világol,
Meleg házakban terül asztal,
A pap ékes szóval vigasztal,
Selyempapír zizeg, ajándék,
Bölcs szó fontolgat, okos szándék.
Csillagszóró villog a fákról:
Agyal, te beszélj a csodáról.

Mondd el, mert ez világ csodája:
Egy szegény nép karácsonyfája
A Csendes Éjben égni kezdett –
És sokan vetnek most keresztet.
Földrészek népe nézi, nézi,
Egyik érti, másik nem érti.
Fejük csóválják, sok ez, soknak.
Imádkoznak vagy iszonyodnak,
Mert más lóg a fán, nem cukorkák:
Népek Krisztusa, Magyarország.

És elmegy sok ember előtte:
A Katona, ki szíven döfte,
A Farizeus, ki eladta,
Aki háromszor megtagadta.
Vele mártott kezét a tálba,
Harminc ezüstpénzért kínálta
S amíg gyalázta, verte, szidta:
Testét ette és véréit itta –
Most áll és bámul a sok ember,
De szólni Hozzá senki nem mer.

Mert Ő sem szól már, nem is vádol,
Néz, mint Krisztus a keresztfáról.
Különös ez a karácsonyfa,
Ördög hozta, vagy Angyal hozta –
Kik köntösére kockát vetnek,
Nem tudják, mit is cselekesznek,
Csak orrontják, nyínak, gyanítják
Ennek az éjszakának a titkát,
Mert ez nagyon furcsa karácsony:
A magyar nép lóg most a fákon.

És a világ beszél csodáról,
Papok papolnak bátorságról.
Az államférfi parentálja,
Megáldja a szentséges pápa.
És minden rendű népek, rendek
Kérdik, hogy ez mivégre kellett.
Mért nem pusztult ki, ahogy kérték?
Mért nem várta csendben a végét?
Miért, hogy meghasadt az égbolt,
Mert egy nép azt mondta: „Elég volt.”

Nem érti ezt az a sok ember,
Mi áradt itt meg, mint a tenger?
Miért remegtek világrendek?
Egy nép kiáltott. Aztán csend lett.
De most sokan kérdik: mi történt?
Ki tett itt csontból, húsból törvényt?
És kérdik, egyre többen kérdik,
Hebegve, mert végképp nem értik –
Ők, akik örökségbe kapták –:
Ilyen nagy dolog a Szabadság?

Agyal, vidd meg a hírt az égből,
Mindig új élet lesz a vérből.
Találkoztak ők már néhányszor
– A költő, a számár, s a pásztor –
Az alomban, a jászol mellett,
Ha az Élet elevent ellett,
A Csodát most is ők vigyázzák,
Leheletükkel állnak strázsát,
Mert Csillag ég, hasad a hajnal,
Mondd meg nekik, –
mennyből az angyal New York, 1956.

Sinkovits Imre előadásában: <https://www.youtube.com/watch?v=mquUwSvtrk4>

A hágai Magyar Nagykövetség fogadása

Az 1956-os magyar forradalomra emlékezve a hágai magyar nagykövetség fogadást rendezett a hágai COMM – Kommunikációs Múzeumban.

A rendezvényen több mint kétszázötven meghívott vett részt a hollandiai magyar, holland és nemzetközi közösségből.

Kocsis András nagykövet a köszöntő beszédében megemlékezett az 1956-os forradalomról, beszélt az 1989-es rendszerváltásról, annak jelentőségéről a kétoldalú kapcsolatainkban, majd köszöntötte az est kiemelt vendégét, Geert van Rumund urat, Wageningen polgármesterét. A nagykövet átadta a polgármesternek a Magyar Érdemrend lovagkeresztjét, amelyet Áder János köztársasági elnök adományozott a magyar-holland kapcsolatok fejlesztését a Gödöllő és Wageningen közötti testvérvárosi kötelék erősítésével szolgáló évtizedes tevékenysége elismeréseként.

Az esemény következő elemeként Alexander Beets, az Amersfoort Jazz Fesztivál igazgatója bejelentette, hogy a fesztivál 2020-as kiadásán Magyarország lesz a fókuszország, amelynek jegyében több mint húsz magyar jazz tehetség mutatkozik be a hollandiai színtéren 2020 májusában. <https://haga.mfa.gov.hu/eng/news/national-day-reception-of-the-embassy-hungarian-state-decoration-presented-to-the-mayor-of-wageningen-hungary-will-be-the-focus-country-of-amersfoort-jazz-2020>

Silov vissza se nézett

Ünnepnapra ébredtünk. 1991-ben ezen a napon, június 19-én hagyta el Magyarországot az utolsó megszálló katona. Sokat késtek.

Negyvennégy őszén jöttek láncotalpakon. Pár évig „hivatalos megszállóként” maradtak, aztán meg csak úgy, az erősebb jogán. „Ideiglenesen.” Előbb hatalomba ültették a Moszkvában előnevelt magyar elvtársakat, majd '56 véres ősze után visszasegítették őket ugyanoda.

A szabadságharc 16 pontja ezzel a követeléssel kezdődött: „Vonják ki a szovjet csapatokat!” Százaknak kellett bitón végezniük, tízezrekre börtön várt, mire ez megtörtént. Harmincöt évet kellett várnunk. A záhonyi hídjelenetnél kevés a protokoll. Silov altábornagy szenvtelenül tiszteleg, vele szemben Annus Antal magyar tábornok, a búcsút celebráló államtitkár. Silov beszéde rövid, magyarra nem is fordítják. Mit is mondhatna egy hazaparancsolt, ősz, orosz tábornok ilyenkor? Hogy sajnálja, negyvenötben, ötvenhatban ő sem így gondolta, csak hát, ugye, ilyen a világpolitika. Kezet fog, oroszosan körbecsokolja Annust, kocsiba száll, és Csap felé átrobog a Tiszán. (Több tucat hoppon

maradt fotóriporter néz utána keservesen, csalódott valamennyi, hisz az előzetes programban az állt, az altábornagy gyalog megy át majd a hídon. Oda a sok történelmi fotó reménye.) Az utolsó orosz katona vissza se nézett.

Ott voltam a hídnál azon a forró délutánon. „Viktor Silov altábornagy fekete Volgája Záhonyt elhagyva áthajtott a Tisza-hídon – diktáltam tudósításomat a telefonba. – Ő volt az utolsó idegen katona magyar földön.” Sosem felejttem el, a gépiró kislány sírt.

Pilhál György írása. Forrás: <https://magyarnemzet.hu/toll-hegyen/silov-vissza-se-nezett-7036430/>

Snijders Tünde kiállítása

Nézzétek meg az égi madarakat: nem vetnek, nem is aratnak, csűrbe sem gyűjtenek, és a ti mennyei Atyátok táplálja őket. (Mt.6,26)

Tünde Snijders első kiállításán jártunk Harderwijkben. A Kunstroute programhoz csatlakozva idén szeptember 14-15-e között a művész lakásgalériájában fogadta az érdeklődőket. A vörös szőnyegen át az étkezőkonyhába lépve mintha rögtön a hátsókertbe csöppentünk volna. A falon, asztalon, nappaliban, Hollandiában honos madarak színpompás festményei fogadtak. A festmények színe, frissessége, részletgazdagsága rögtön megragadta a tekintetünket.

Tünde izgatottan, de nagy örömmel, kávéval és házisüteménnyel kínált bennünket. Közben többen is érkeztek, így egyszerre többeknek tudta elmesélni festőkarrierje izgalmas részleteit, állomásait, sikereit. Hiába él közel 20 éve Hollandiában és beszéli a nyelvet a legmagasabb szinten, egy betegség miatt nem tudta befejezni a bírósági tolmács szakot. Ekkor többek inspirálására kezdett festeni. A Hollandiában magyar feleségként élők, többek számára is ismert beilleszke-

dési nehézségeinek jegét egy jégmadár törte meg.

Miért pont a jégmadár az egyik fő témád?

A jégmadár Hollandia egyik legpompásabb és legkedveltebb madara. Folyók és tavak mentén költ, ami itt, Hollandiában ugyebár eléggé megadatott ezeknek a kis pompás színekkel megáldott madaraknak. Van itt víz bőven. Viszont nagyon érzékenyek a fagyos időszakokra. Szorgalmasságuk, kitartásuk, bölcsességük, gyorsaságuk ezt mind kompenzálja azzal, hogy évente két alkalommal is költenek, és 6-10 tojásra is képesek gondot viselni. Költőüregeik kialakítását eleinte a csőrükkel kezdik el, majd a lábaikkal folytatják. A kialakított járat mélysége akár 50-100 cm-es hosszúságú is lehet. A nőstény a hímmel nagyon szorosan összedolgozik. Sőt a hím a kotlásban és etetésben is részt vesz.

Nem volt tervemben pont jégmadarat festeni, valahogy 'véletlenül' találtam rájuk. Viszont egy minőségi festmény elkészítéséhez tanulmányozni kezdtem őket és tulajdonságaik annyira megragadtak, hogy eleinte csakis ezekkel a madarakkal 'foglalkoztam'. Kemény munkával, szorgalmasággal, kitartással és összetartással tudnak megmaradni a nehéz, fagyos időkben.

És valahogy én is úgy éltem át az itt töltött időmet, főleg a műtét után. Aztán itt, Hollandiában, hiába van bőven 'víz', fagyos idők is vannak. Olyankor fontos az összetartás. Nekünk is, magyaroknak. A festést autódidakta módon tanulta, minden egyes vásznon megörökített színpompás madár egyre magasabbra repítette. Az egyes festmények eladásából tudta megvásárolni a következő vásznat, festéket, az egyre színvonalasabb alapanyagokat. Így jutott el addig, hogy mára Hollandia egyik legnívósabb jégmadárfestőjének mondhatja magát.

Az igazán szép Tünde hozzáállásában, hogy nemcsak eladással foglalkozik, hanem szívesen osztja meg másokkal is ennek a csodálatos hobbinak a titkát, az erejét és fortélyát.

Mint Jézusban új életet nyert keresztyén, ő is tudja a képletet, ahogy Jézus is azért jött, hogy életünk legyen, sőt bőségben éljünk, úgy Tünde is a rá bízott, neki ajándékozott kincseket, kis madáreléteket, az isteni szeretet megtestesülésének ilyen drága kis tereményeit, a bennük való gyönyörködés lehetőségét, a festés képességét azért is kapta, hogy továbbadja.

Saját otthonában kialakított műtermében képzéseket műhelyfoglalkozásokat, rajztanfolyamokat tart öt éves kortól 105 éves korig.

Ezen felül, ahogy honlapján, saját naplóbejegyzéseiből is kiderül, különös érzékenységgel fordul a szükségét szenvedők, magányosok, mozgásukban korlátozott betegek felé. Képeslapjaival mi is örömet szerezhetünk a környezetünkben élő szeretteinknek.

Németh Piroska írása <https://tundesnijd.com/2019/01/28/kleine-dingen-brengen-groot-geluk/>

Honlap: www.tundesnijd.com

A csillag alatt

A Gömöri Református Egyházmegyében, a Rima völgyében fekszik Rimaszombat. A város már a reformáció kezdeti éveiben befogadta a protestantizmust, Kálvin János tanait követve csakhamar teljesen református településsé vált. És bár alig száz évvel később lelkészeit a vésztörvényszék elé idézték, majd a gyászévtizedben gyülekezeteit felszámolta a hatalom, az ott élő protestánsok kitartottak: újjáépítették a közösségeket és megőrizték hagyományaikat. A trianoni döntés és az azt követő évtizedek miatt mára kisebb ugyan a reformátusság, de mégsem csupán a dicső múltra tekintenek, hanem a jövőbe is. Ennek jegyében nyitották meg a reformáció emlékévében a Csillagház elnevezésű központjukat, melyről az azóta eltelt időben bebizonyosodott, hogy egyszerre lehet otthona a felvidéki reformátusoknak, magyaroknak és a szlovák közösségnek is.

A Tompa Mihály Református Gimnáziummal és az épülő

végül állami tulajdonba került. A rimaszombati gyülekezet mégsem adta fel, tizennégy évvel ezelőtt visszavásárolták az ingatlant, ahol először a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Tudományos Gyűjteménye lelt otthonra, majd megkezdődtek a bővítési munkálatok.

Az összetartozás szolgálatában

A Csillagház 24 szobájában 49 főt tudnak elszállásolni, emellett egy tanácsterem és egy előadó várja a szervezettek és gyülekezetek programjait. Az eddigi tapasztalatok alapján hetente 2-3 rendezvényt is tartanak az épületben, illetve a pozsonyi Szent Erzsébet Egészségügyi és Szociális Munka Főiskola is ide helyezte ki egyik szociálismunkásképzését, kéthetente nyolcvan hallgatót fogad az előadó. „Nekik már egy kávéautomatát is beszereztünk, hogy ennyivel is könnyítsünk az itt töltött szombatokon” – avat be sűrű munkarendjükbe Máté Elza, aki azt mondja, szeret emberek között dolgozni és mindent megtesz azért, hogy szívesen visszatérjenek hozzájuk. Ennek pedig eredménye is van már, egyre több a visszajáró szervezet és vendég, de

folyamatosan megkeresik őket újabb foglalkozásokkal is.

„A gyerekeim épp annyi idősek, hogy tíz éve könnyű lett volna beosztani a feladatokat, tíz év múlva pedig ismét az lesz, de most nehezebb. Ezen viszont átsegít, hogy egy református központban dolgozom” – fogalmaz. A reformátusság szerinte meglátszik a mindennapokban is – de nem csupán abban, hogy sok vendégük lelkes: „A hitünk megjelenik a viselkedésünkben is és ez kihat mindenre. Például amikor valamilyen felújítási munkát végeznek a szakemberek, figyelnek arra, hogy beszélnek. Lehet, hogy ez csak apróság, mégis sokat jelent.”

Máté Elza azt is elmondja, a Csillagház közösségépítő helyszín a régió és egész felvidék reformátusságának megnyitása változtatott a városban élők mindennapjain: az intézmény felépülése hiánypótlónak bizonyult, korábban nem volt lehetőség nagyobb konferenciák vagy találkozók megszervezésére, így mára helyi és regionális vállalkozások, egyesületek és civil szervezetek is örömmel keresik fel. „A főiskola elvégzése után Ausztráliában töltöttem fél évet, Sydneyben pedig találkozhattam a magyar református közösséggel is. Ott értettem meg, mennyire mélyen összetartozunk egymással mi, reformátusok, ezért fontos ezt munkálnunk” – emlékszik vissza az intézményvezető.

Minden generációnak

„Számunkra ez egy olyan közösségi tér, ahol hosszú távra tervezünk” – erősíti meg Pósa Judit, a Pósa Lajos Társaság elnöke is, aki éppen következő programjuk plakátját helyezi el a hirdetőtáblán. Egyesületével Pósa Lajos egykori református költő emlékét ápolják, amiben komoly segítség, hogy a rimaszombati gyülekezeten keresztül megismerték a Csillagházat. „Már az építkezés közben is éreztük, hogy itt jó helyünk lesz. Be is váltotta a hozzá fűzött reményeinket, az akadálymentesítésnek hála minden korosztályt megszólíthatunk, már a jövő évi programjaink is megvannak” – teszi hozzá.

A társaság már korábban, a gyűjtemény épületében is szervezett kiállításokat, de a bővítés után több lehetőségük lett. Mára valóban különböző generációkat mozgatnak meg rendezvényeikkel, egy cserkészethez kapcsolódó programra például a város idős, kilencven év feletti cserkészei is

ellátogattak. Pósa Judit legszebb emléke egy könyvbemutatóhoz kötődik, amin gyerekek is szép számmal jelen voltak: „Pósa Lajosról hosszú ideig nagyon keveset beszéltünk, öt éve, a halálának centenáriumaikor indult egy sorozat, ezt szeretnénk mozgásban tartani. És ahogy ő is szólt a gyermekekhez, a következő generációkhoz, úgy szeretnénk mi is. Azt kell megmutatnunk, hogy nem elég előadni róla, őt olvasni kell.”

A fiókból kikerülve

A kulturális programok mellett a Csillagház a Szlovákiai Református Keresztény Egyház otthonává is vált, lelkes értekezleteket, esperes-gondnoki találkozókat és a zsinatot is oda szervezik – korábban ezeknek az üléseknek nem volt állandó helyszíne, a zsinatot például csak a gimnázium dísztermében tudták megtartani. „Ez méltatlan volt az egyházi döntéshozatalhoz, de nem volt hasonló ingatlan, ahol lett volna elég hely nagyobb szabású találkozókna, vagy azok az ország nyugati és keleti végében vannak. Rimaszombat viszont minden irányból legfeljebb három óra alatt megközelíthető” – magyarázza Molnár Sándor zsinati főtanácsos.

A rimaszombati gyülekezet lelkipásztora azt is elmondja, évekig tervezték az egykori óvodaépület felújítását és bővítését, de a szlovák pályázati rendszerben nem sikerült pályázatot nyerni, így a tervek a fiókba kerültek. Egészen 2014-ig ott is maradtak, míg végül a magyar kormány segítségével elkezdődhetett azok megvalósítása. Végül a megnyitást követő első évében az intézmény 117 programnak adott otthont és 4352 vendéget fogadott. „Szeretnénk biztosítani a megfelelő háttérrel, hogy a minket választóknak tényleg csak a programot kelljen hozniuk” – fogalmaz a zsinati tanácsos.

Irányt mutat

A komplexum neve egyszerre hívogatja csillagtúrára a kirándulni vágyókat, de irányt is mutat: „A csillag alatt megtalálhatjuk az Urat, mi pedig azon munkálkodunk, hogy ez így legyen itt is.”

Molnár Sándor azt vallja, a csillag nem véletlenül református szimbólum, valóban utat mutat, a hívőknek és a nem hívőknek egyaránt. „Ez az irány egyértelmű, az életnek

csak akkor van valódi értelme, ha az Úrral éljük. Mi ezt a Krisztusban megélt életet szeretnénk megmutatni a városban, a régióban és szerte Felvidéken” – hangsúlyozza. Emiatt szerették volna, ha minden olyan rendezvényt, melyen Isten igéje szól, ingyen szervezhetnének meg a Csillagházban – és bár ez az adóhivatal szabályozása miatt nem valósítható meg, így is igyekeznek kedvezményekkel segíteni ezeket a programokat.

A gyülekezet büszke a közösségükhöz tartozó intézményre, az átadásra készülve a kétkezi munkából is kivették a részüket, folyamatosan segítették a munkálatokat. „A sajátjuknak érzik, a mai napig jönnek segíteni, ha szükséges – magyarázza Molnár Sándor. – A Csillagház ugyan kiesik a gyülekezeti életből, de tudatosan azon vagyunk, hogy egyházközösségünk ezt a köz javára ajánlja fel, ahogy a gimnáziumot, az épülő óvodát és a majdani általános iskolát is. A végső cél mindegyik intézmény esetében ugyanaz: javainkat Isten dicsőségére és az embertársaink üdvösségére használni.” /Farkas Zsuzsanna, fotó: Szarvas László– www.reformatus.hu

Európát a kereszténység kultúrája tette otthonunkká

Gulyás Gergely a reformáció szerepét méltatta.

A reformációnak fontos szerepe volt abban, hogy újra megszülessen az egyensúly a hit és az értelem viszonyában, újra éles határvonal válassza el a hit és a tudomány kutatásának eszközeit — jelentette ki Gulyás Gergely, aki szerint az európai keresztyénség és az európai demokrácia nehéz időket él.

A kereszténység kultúrája az igazság keresésének és kimondásának kultúrája – mondta a Miniszterelnökséget vezető miniszter vasárnap este Budapesten, az Október a reformáció hónapja elnevezésű programsorozat keretében tartott reformációi gálaesten. Gulyás Gergely kiemelte: Európát a kereszténység kultúrája tette otthonunkká, a reformáció pedig számtalan területen tett hozzá ehhez a kultúrához.

Nemcsak a hitéletet, a teológiát vagy éppen az egyház intézményrendszerét újította meg, de új fejezetet nyitott a társadalmi berendezkedésben és a mindennapi élet számtalan területén – mondta a miniszter.

Hozzátette: a reformációnak fontos szerepe volt abban, hogy újra megszülessen az egyensúly a hit és az értelem viszonyában, újra éles határvonal válassza el a hit és a tudomány kutatásának eszközeit, és mindkét terület a maga igazságaival teljes hitelességgel nyilatkozhatson.

Gulyás Gergely a reformáció szerepét méltatta a reformáció hónapja elnevezésű programsorozat keretében

Gulyás Gergely kitért arra, hogy az európai keresztyénség és az európai demokrácia nehéz időket él. Nem fegyveres háborúk teszik ma próbára, hanem meg-megújuló kulturális és életmódbeli küzdelem, amely mögött nagyon is létező és tudatos hatalmi tényezők állnak. E modern kori kultúrharc elsődleges jelszava a dekonstrukció, amely azt hirdeti, minden kultúra, amely az emberiség történetében felépült, elnyomás eredménye, ezért a legjobb lerombolni.

A dekonstrukció szerint le kell rombolni az intézményeket, az államot, és le lehet rombolni a közösségeket a családon, a nemzeten át az egyházig; le kell rombolni, hogy a kultúra helyébe a tagadás kultúrája, a hit helyébe az ideológia, az igazság helyébe a narratíva lépjen – sorolta a miniszter, aki nek a meglátása szerint azok, akik összhangban a magyar alaptörvény preambulumaival a kereszténység nemzetmegtartó szerepét hirdetik és képviselik, jó úton járnak a közéletben, ez azonban önmagában nem garancia a személyes tisztességre, hitre, sőt még a becsületre sem.

Azt viszont biztosan állíthatjuk, hogy a léceket levenni, illetve a léceket levetni nem ugyanaz, ahogyan a mércének nem megfelelni és a mércét felszámolni is alapjaiban különböző – fogalmazott Gulyás Gergely. /In:”Magyar Nemzet” 2019 okt.22/

Fülöp Attila: Az egyházak természetes feladata a szociális munka

Az egyházak természetes, több száz, több ezer éve végzett feladata a szociális munka – mondta az Emberi Erőforrások Minisztériumának szociális ügyekért felelős államtitkára a Katolikus Karitászszenvedélybeteg-segítő szolgálat, a RÉV fennállásának 25. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen.

Fülöp Attila arról beszélt: az egyházak már akkor odaálltak a legelesettebbek mellé, amikor erre a munkára még nem volt jogszabály, nem volt uniós támogatás és nem volt nyugdíjbiztosító.

Ezért a munkáért köszönet illeti őket, és a magyar kormány mindig támogatni fogja az államtól átvállalt szociális munkájukat.

Az államtitkár kitért arra: az a 100 ezer ember, aki a szociális szférában és a gyermekvédelemben dolgozik, nem „távrolról szurkol”, hanem megfogja a bajban lévő emberek kezét.

Ezt teszik a RÉV munkatársai is, nem kérdezve, hogy hány

alkalommal kell segíteniük valakinek, amíg meggyógyul. Minden nap elindulnak a bizonytalanságba, és többnyire nem a fényes eredményekért, hanem az emberi túlélésért küzdenek – fogalmazott Fülöp Attila.

Spányi Antal székesfehérvári megyés püspök, a Katolikus Karitásznak elnöke köszöntőjében kiemelte: a RÉV munkatársai Isten nevét sokszor ki sem ejtve építik Isten országát. Azt kívánta, „érezzék mindig kiválasztottnak magukat”, és tapasztalják meg minél gyakrabban, hogy munkájuk nyomán megújul az élet.

Isten az embert mindig meg akarja váltani, ezért küldte el fiát, aki meghalt az emberekért a kereszten, és ma is mindig „küld valakit, aki új utat mutat nekünk” – mondta a Katolikus Karitásznak elnöke.

Hoffmann Tamás (Fidesz), a XI. kerület polgármestere megköszönve a kerület és a RÉV 25 éves együttműködését hangsúlyozta, hogy negyed század alatt sokat változtak a feladataik. Példaként említette, hogy az alkohol- és kábítószer-függőség mellett súlyos problémává vált a játékfüggőség is, amely egyre több, sokszor rendezett körülmények között élő fiatalot érint.

Zagyva Richárd, a Katolikus Karitásznak országos igazgatóhelyettese felidézte: a Katolikus Karitásznak szenvedélybeteg-szolgáltató szolgálatát 1994-ben alapította a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia német mintára. Az első központ Budapesten alakult, majd további hét városban hoztak létre segítő csoportot.

A RÉV nem orvosi hanem pszichoszociális segítséget nyújt szenvedélybetegeknek és hozzátartozóiknak, emellett munkájuk fontos része a prevenció – tette hozzá.

Forrás: <https://magyarnemzet.hu/belfold/fulop-attila-az-egyhaziak-termeszetes-feladata-a-szocialis-munka-7024073/>

Ortodox templomokról készült sorozat

A budapesti Capa Központ díját 2019-ben Bánhegyesy Antal kapta Ortodoxia című fotósorozatáért. *Egy fél-kész templom a semmi közepén, Temes megyében*

A kolozsvári születésű, Budapesten élő fotós több mint tízezer kilométert utazott, hogy lencsévégre kap-

ja a rendszerváltás óta jelentkező romániai templom-építési lázat.

A fotós számításai szerint „Romániában a rendszerváltás óta több mint 7000 ortodox templom épült, és több mint ezer áll átadás előtt. Ez azt jelenti, hogy a rendszerváltás óta, azaz az elmúlt harminc évben minden második nap felszenteltek egy ortodox templomot Romániában.” A díjnyertes Ortodoxia sorozatból online megtekinthető egy válogatás, aki pedig Budapesten jár, kiállítás formájában is láthatja november 4-ig a Capa Központban. Bánhegyesy Antal 1989-ben született Kolozsváron, ahol informatikát tanult az egyetemen, ezután felvételizett a budapesti Moholy-Nagy Művészeti Egyetem fotószakára. <https://blog.capacenter.hu/2019/10/21/a-capa-nagydi-2019-nyertese-banhegyesy-antal/> –Forrás: a Maszol.ro portál.

Külhoni magyarok elnevezéssel új honlapot indított Magyarország Kormánya. Az internetes felület célja, hogy újszerű módon mutassa be az anyaország határain kívül élő magyar közösségek életét és Magyarországra értük végzett munkáját. <https://szekelyhon.ro/aktualis/kulhoni-magyarokkal-foglalkozo-honlap-indult>

NYUGAT-EURÓPAI MAGYAR PROTESTÁNS GYÜLEKEZETEK SZÖVETSÉGE VISEGRÁD – 2019 BESZÁMOLÓ – NYILATKOZAT

A NYEMPGYSZ 2019-es közgyűlését és konferenciáját Magyarországon, Visegrádon szeptember 6. és 9. között tartotta. A 9 országból összegyűlt 45 résztvevő 35 diaszpóra gyülekezetet képviselt.

A konferencia megnyitóján a helyiek képviseletében lg. Cseke László, nt. Vörös Ákos és Zeller Tibor igazgató köszöntötte a résztvevőket. Örömteljes élmény volt számunkra, hogy e történelmi helyszín nevezetességeit és hagyományait Cseke László, a Szent György Lovagrend kancellárja bemutatta.

A 2019-es konferencia és közgyűlés fő témája az „Állam – Egyház – Diaszpóra” volt. A Magyarországi Evangélikus Egyház képviseletében Cselovszkyné Dr. Tarr Klára, a Magyarországi Református Egyház képviseletében Répás Zsuzsanna a Zsinat Külügyi Bizottságának tagja tartott előadást.

Dr. Kocsis Márta, a MRE Generális Konventje Egyházalkotmányi Bizottság vezetője, meghívottként betekintést nyert a NYEMPGYSZ taggyülekezeteinek életébe és szolgálatába.

Nt. Balog Zoltán rendkívüli és meghatalmazott utazó nagykövet „A külhoni magyar nyelvű szórványgyülekezetek jelentősége és feladata a 21. században Nyugat-Euró-

pában” címmel tartott előadást. Juhász Márton, a Magyar Református Szeretetszolgálat ügyvezető igazgatója „Szeretetszolgálat jelentősége a diaszpórában” címmel szólt az egybegyűltekhöz.

A NYEMPGYSZ közgyűlésének keretében a következő beszámolók hangzottak el: elnöki jelentés, pénztári jelentés, beszámoló a presbiteri konferenciáról és az ifjúsági konferenciáról.

A gyülekezeti beszámolók előtt nt. Lázárné-Zahn Dalma Enikő a Nyugat-Európai Magyar Református Lelkigondozó Szolgálat nevében köszöntötte a közgyűlést. A 11 nyugat-európai szolgálati terület képviselői beszámoltak az elmúlt év gyülekezeti tevékenységéről.

A Nürnbergi St. Martha Magyar Református Gyülekezet felvételét kérte a Szövetségbe, amit a közgyűlés örömmel megszavazott.

Szeptember 8-án, vasárnap délelőtt úrvacsorával egybekötött istentisztelet tartottunk a visegrádi református templomban, amelyen a helyi gyülekezet tagjai közül is többen részt vettek.

A konferenciánk előadásai és beszámolóit által újra tudatosult bennünk a diaszpórában végzett szolgálat sajátossága, fontossága és nehézsége. A Nyugat-Európába került nagyszámú magyar munkavállaló által feladatunk jelentősen kibővült, újabb kihívásokkal állunk szemben. Ezért is tartjuk fontosnak az évenkénti találkozókat, amelyeken egymás örömeit és gondjait megoszthatjuk, és szolgálatunkhoz újabb indíttatást kaphatunk. Hálásak vagyunk azért, hogy a hazai egyházak szolgálatunk iránti érdeklődését és támogatását is tapasztalhatjuk. Reménységünk az, hogy a hazai egyházakkal hosszabb ideje folytatott tárgyalások további konkrét eredményekhez vezetnek anyagi támogatás formá-

jában is. Mindezekre nézve kérjük Isten áldását, hogy az elkövetkező időben szolgálatunkat a nyugat-európai szóránymagarság körében eredményesen végezhessük. Ebben is Isten Igéjét követjük: „Egymás terhet hordozzátok, így töltsétek be az Isten törvényét.” (Gal 6:2)

A NYEMPGYSZ közgyűlése nevében

Molnár-Veress Pál elnök, Karvansky Mónika társelnök, Jaskó Irén titkár

Visegrád, 2019. szeptember 9.

A Nyugat-Európai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetségének honlapja:

<http://www.credo-hu-we.org/occasions.htm>

Tápai Katalin, a Hágai Magyar Katolikus Közösség elnöke a Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetését kapta

Áder János köztársasági elnök úr augusztus 20-i nemzeti ünnepünk alkalmából Tápai Katalin, a Hágai Magyar Katolikus Közösség elnöke részére a hollandiai magyar közösség összetartása érdekében évtizedek óta odaadóan végzett önkéntes munkája elismerésként a Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetését adományozta. Tápai Katalin pedagógus, hitgyakorló katolikus magyarként, hosszú évtizedeken át végzi hivatását, elkötelezett önkéntes munkával a hollandiai magarság körében.

Forrás: <https://haga.mfa.gov.hu/news/tapai-katalin-a-magyar-katolikus-koezoessag-elnoeke-a-magyar-arany-erdemkereszt-kituentetest-kapta>

JÉZUS KRISZTUS TEGNAP ÉS MA ÉS ÖRÖKKÉ UGYANAZ!

A Zwollei Magyar Református Egyházközség életéből

Az Úr a mécsesünk!

Szeretettel köszöntöm az Olvasót! Nevem van Dam Papp Enikő, nagyváradi születésű vagyok, s immáron 15 éve élek holland férjemmel a frízöldi Sneek városában. Édesapám nyugdíjas lelkész, édesanyám könyvelőként dolgozott, egyetlen testvérem az apai példát követve szintén a lelkészi hivatást választotta. Jómagam egy olyan szállítási cégnél vagyok több éve alkalmazott, melynek fő tevékenysége a segélyszállítás, igaz, mára ez kissé módosult. Férjemmel is ezen a munkán keresztül ismerkedtem meg, s bár úgy terveztük, házasságkötésünk után Nagyváradon, szüleim közelében maradunk, az Úr Isten másként rendelkezett, így Hollandiába költöztünk.

Enikő és René. Mezőlegrd, 2018 őszén Az első időszak nehézségeinek legyőzésében, a honvágyon való felülkerekedésben sokat és sokszor segítettek, adtak erőt a „Nederland Zingt en Helpt” című műsorban hallott ismert dallamok és Arie van der Veer lelkész meditációi. A Zwollei Magyar Gyülekezet létéért különösen hálásak vagyunk, az istentiszteleti alkalmakon, a közösségben férjemmel együtt igazán otthon érezzük magunkat. Jó érzés egy-egy alkalom után abban a hitben megerősödve hazaindulnunk, hogy az Úr a mécsesünk, megvilágítja utunk, jósága és szeretete kíséri életünk minden napján, nekünk csupán annyit kell tennünk, hogy hittel megragadjuk felénk nyújtott kezét és semmilyen körülmény között nem engedjük el azt.

-Kőrösi Csoma Sándor Program hollandiai egyházi ösztöndíjasa 2019 szeptember elsejétől szintén Némethné Scherman Piroska hitoktató. Elérhetősége: nemeth.piroska@gmail.com ; 00 31 6 11831919. -

Bejegyzésünk a hollandiai Kereskedelmi Kamara nyilvántartásába Urbán Ákos gondnok testvérünk, Rosztás Kriszta presbiter testvérünk valamint Hermán M. János lelképásztor 2019 június 27-én a Kereskedelmi Kamaránál jogi személyként jegyeztette be a Zwollei Magyar Refor-

mátus Egyházközséget. Gegevens Kerkgenootschap: RSIN 860184420. Activiteit: 94911- Religieuze organisaties. Naam: **Hongaarse Protestantse Gemeente Zwolle. Zwollei Magyar Református Egyházközség.**

Adományok az Úr Asztalának megterítéséhez. Az Úr Asztalának megterítésekor 2018 dec. 26-án Urbán Ákos és családja, valamint Czibalmos Klára gondoskodott kenyérről, borról és kegyzserekről; 2019 ápr.22, húsvét II. Napján Urbán Ákos és családja terítette meg az úrasztalát; június 9-én Pünkösöd alkalmával dr. Berta Balázs és Réka valamint Truczka József és Adrien gondoskodott az úrvacsorai jegyek adományozásáról.

Október 13-án a Hálaadás Ünnepe alkalmával Urbán Ákosék és dr. Berta Balázsék ajándékozták a kenyeret és bort.

Istentiszteleti jelenlét az elmúlt egyházi évben, 2018 októberétől 2019- októberéig. Az októberi istentiszteleten 2018 okt. 14-én a létszám 31 lélek; nov.12-én: 37 lélek; dec.1., esküvő:128 lélek; dec. 2., háziistentisztelet Almere: 20 lélek; dec.9-én 37 lélek; dec.26: 46 lélek; 2019 jan.13-án 19 lélek vett részt az istentiszteleten; febr.10-én 31 lélek; márc. 10-én 38 lélek; ápr. 14: 43 lélek; ápr. 22, húsvét II. Napja: 31 lélek; ápr. 22, húsvét II. Napja délután, Wageningenben: 9 léleknek tartottunk istentiszteletet és osztottunk úrvacsorát; május 12 Anyák napja, 28 lélek;

június 9-én a pünkösdi istentiszteleten összesen 43-an voltunk, a júl. 14-iki istentiszteleten 28-an, , aug. 11-én pedig 20-an. Szept. 8-án 24-en, október 13-án pedig 31-en vettek részt a zwollei istentiszteleten.

Levél Nagytiszteletű Hermán M. János lelkész uramnak!

A messzi Hollandia Zwolle városába.

Drága barátom és kedves neje!

Délvidéki atyádfiai számára jeles, ám szomorú évforduló az idei esztendő.

Háromnegyed évszázaddal ezelőtt, fölszabadításunk örve alatt, Tito fegyveresei iszonyatos vérengzést csaptak közöttünk. Ma sem tudjuk, hány ártatlan honfitársunk esett áldozatul. Annak ellenére nem tudjuk, hogy 1990 óta hivatalosan és nyilvánosan tárjuk föl a közel fél évszázadon át hétepcsétes titokként kezelt eseményeket, mely esztendők során hasonló sors sújtotta mindazokat a tisztességes személyeket, akik megkísérelték föllebbenteni az ügyet takaró vastag leplet. Az áldozatok tömegsírhainak jó részét is megsemmisítették a tettesek és elvtársaik. A levéltárak hosszú ideig el voltak zárva a kutatók elől. Emlékjel sehol sem je-

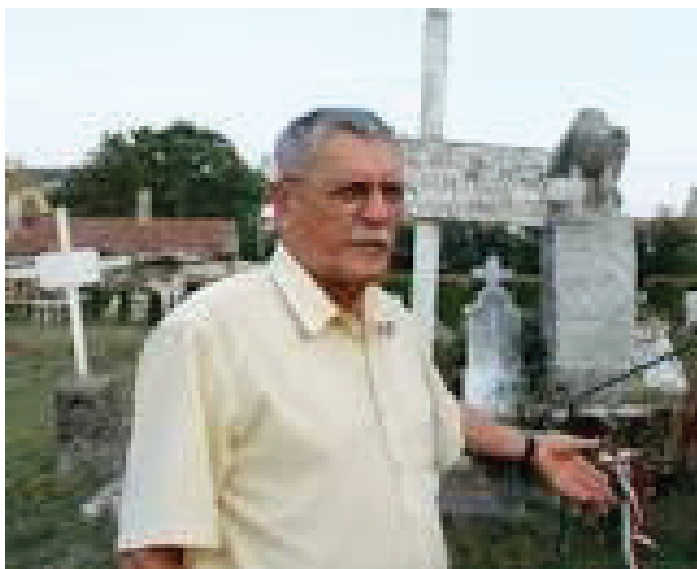
lezte az áldozatok kínzásának, leölésének helyét.

Kedves barátom!

Te azon kivételek közé tartozol, akik meglehetősen sokat tudnak minderről, és akiknek – az eddig szerzett lelkeszi és emberi tekintélyükkel – módjukban áll erről olyan helyen beszélni, ahol mások, elsősorban az ottani többségi nép elképzelésén keveset tud. És akiknek a szava hiteles.

Arra kérlek hát, hogy majd a nagy magyarirtás hónapjaiban – októberben, novemberben és decemberben – a környezetben tedd meg, amit e gyászévforduló alkalmában szükségesnek tartasz. És kérd föl erre magyar és holland és egyéb nemzetiségű lelkesztársaidat is.

Közlöm veled, hogy 2001. óta Budapesten, a Szent István bazilikában minden esztendő novemberének utolsó vasárnapján engesztelő szentmise mondatik az áldozatok lelki üdvéért, amelyen igen sok református testvérünk is részt szokott venni. Igen természetes megnyilvánulása ez a közös gyászunknak, hiszen jó ideje tudjuk már, hogy az áldozatok között föltűnően sok – kutatásaim szerint harminc

– papi személy van, s közöttük tartjuk számon három, kiemelkedően buzgó és becsületes református lelkeszünket: Gachal János Torontálvásárhelyen szolgáló püspököt, valamint két esperest, a Hertelendyfalván szolgáló ifj. Thomka Károlyt és a Drávaszögben, Hercegszőlősen szolgáló Faragó Ferencet.

Újvidéken, 2019. október 11-én

A rád és kedves csaláodra mindig tisztelettel és szeretettel emlékező küzdőtársad Matuska Márton

Nt. Drs. Kelemen Attila Csongor lelkipásztor 2019 november 3-án esedékes felszenteléséről és Urk egyik gyülekezetébe történő beiktatásáról szóló értesítés

Életére és szolgálatára Isten áldását kérjük és hálásan köszönjük a közöttünk végzett magyar és holland nyelvű szolgálatait

Verheugd en dankbaar nodigt de kerkenraad van de Gereformeerde Kerk te Urk u uit voor de intrededienst van

ds. A. Cs. Kelemen

De intrededienst wordt gehouden zondagmiddag 3 november 2019 om 16.00 uur in Kerkelijk Centrum De Poort. Tijdens deze dienst is er kinderopvang voor kinderen tot vijf jaar. Na afloop van de intrededienst in De Poort kunt u ds. Kelemen en zijn familie persoonlijk nog ontmoeten. Hier wordt u koffie, thee en een gebakje aangeboden. De bevestigingsdienst zal zijn zondagmorgen 3 november 2019 om 10.00 uur in de Bethelkerk, Wijk 3 nr. 3, 8321 EW Urk. Ds. Kelemen zal worden bevestigd door ds. C. Bijman uit Arnhem. Uiteraard kunt u ook deze dienst bijwonen. Na afloop van de bevestigingsdienst is er gelegenheid een lunch te gebruiken in Kerkelijk Centrum De Poort, Lange Dam 52, 8321 XS Urk.

Als u van de uitnodiging gebruik wilt maken, kunt u bijgevoegde antwoordkaart opsturen naar Gereformeerde Kerk Urk, Postbus 162, 8320 AD Urk. De voorkeur heeft een reactie per mail naar scriba@gku-pkn.nl. Graag voor maandag 28 oktober 2019.----- Hoogachtend, namens de kerkenraad van de Gereformeerde Kerk te Urk, Preses: Riekelt Kramer Scriba: Jacob de Vries---Kom over en help ons! naar Handelingen 16 : 9-1---Het nieuwe adres van familie Kelemen is: De Waard 3, 8321 LT Urk

Kelemen Attila Csongor: Egy új kezdet

„...bocsásd meg a rosszat, és áldd meg a jót”

Október derekán már megengedheti magának az ember, hogy visszatekintve az elmúlt egy-két hónapra, kissé mérlegelni kezdjen: milyen volt eddig az új iskolai év? Milyen volt eddig az új munkám? Milyen új házasnak lenni? Milyen újdonsült szülőnek lenni? Milyen érzés, ha a gyermekek elhagyják a szülői házat? Milyennek tűnnek a nyugdíjas évek? Egytől egyik nagy és fontos mérföldkövek, az emberi élet fordulópontjai, és egytől egyik megtalálható bennük az újdonság izgalma.

Ez elengedhetetlen...bár azt is mondják, hogy mindezt elég hamar meg lehet szokni. Emlékszem, hogy néhány évvel ezelőtt másik autót vettünk, és amint az autószervezbe mentünk a régi autónkkal, útközben egy kissé már búcsút vettünk attól kissé rozsdás, kissé koszos, fekete autócskától, amiben annyi szép pillanatot megéltünk, és emléket gyűjtöttünk. Kár, hogy az autónak az érzelmi értékét nem számolták bele az eladási árba...De az autókereskedő megnyugtatót: „Hogyha egyszer beülsz az új autóba, és elindulsz vele, rögtvest el is felejtetted a régit!” Emlékszem, hogy abban a pillanatban azt gondoltam magamban: „Hát, azért remélem, hogy nem!”

Az elmúlt időszakban jómagam is egy efféle „új kezdetet” éltem át családommal. Elkezdhettem a munkát az urk-i református gyülekezetben (Gereformeerde Kerk Urk), az első két hónapban egyházi alkalmazottként, majd november elejétől lelkipásztorként. A gyülekezetből sokan mondták: „Hú, nagyon izgalmas időszak ez nektek! Egy teljesen új kezdet!” Egyrészt igazuk volt: elkezdtem a munkát egy új gyülekezetben. Másrészt volt ebben valami megszokott, ismerős, családi is. Már több, mint 25 éve rendszeresen látogattam Urk-öt, és 2013 óta javarészt itt is lakom. Az idők során az urkiek közül sokakat ismerhettem meg barátaimként, testvéreimként. Mindez – remélhetőleg – nem változik meg, amikor „új kezdetet” élek meg.

A Szentírás szerint igenis lehetséges egy teljesen új kezdet. Főleg az Újszövetségben hallunk olyanszerű felszólításokat, mint „az óember levetkőzése, és az újember felöltése” (Ef 4: 22-24), vagy „élek már többé nem én, hanem él bennem a Krisztus” (Gal 2: 20). Pál apostol saját életére úgy tekint, mint ami „kár és szemét” (Fil 3: 8), és ujjong a Krisztusban elnyert új életéért.

Másrészt észrevehető a Szentírásban egy olyan gondolati szál is, mely épp azt hangsúlyozza, hogy csupán *egyetlen* kezdet volt (az úgynevezett „böresít” a „kezdetben”). És minden, ami azóta történt Isten és az ember közös történetében, Istennek az egyetlen Teremtése iránti szeretetéből történt. Minden holland református istentisztelet elején ez a hitvallás szerepel: „nem hagyja el keze munkáját”. Ez a kegyelem. A kegyelem nem a meglévőnek, a réginek a megsemmisítése, hanem helyreállítása, rehabilitációja. És erre a kegyelemre hagyatkozva, bízhatunk abban, hogy az új teremtésben is részünk lesz (Ézs 66: 22).

Mi legyen akkor hát? Mindent elfelejteni, és nulláról újra kezdeni? Vagy foggal, körömmel ragaszkodni ahhoz, ami volt, és azt megőrizni? Úgy gondolom, a kettő közül egyik sem. A mi részünkről legalábbis biztos, hogy nem. A legjobban ezt talán azzal a megfogalmazással tudnám kifejezni, amit éppen urk-i reformátusok használnak gyakran imádságaikban: “Wilt U het slechte toch vergeven, en wil U het goede toch zegenen”, azaz: „Bocsásd meg a rosszat és áldd meg a jót.” –Úgyhogy bármi is legyen az „új kezdet”, új tanulmány, új munkahely, új kultúra, új ország, új életszakasz... vagy új gyülekezet - mindannyian reménykedve imádkozhatunk, és imádkozva reménykedhetünk, hogy Isten maga elveszi közülünk azt, ami nem volt akarata szerint való, és megóvjva múltunk és jelenünk mindazon elemeit, amelyek az Ő jövője felé vezethetnek.

REFORMÁTUS ISTENTISZTELETEK

Nt. Csanády Ágnes okt. 15-iki leveléből: Kedves Testvéreink! Kedves Barátaink!

Szeretettel várunk benneteket a következő két hétben is az istentiszteletekre Hágába és Rotterdamba, valamint a bibliaórákra Rotterdamba és Amszterdamba. A szolgáló lelkészekkel és hitoktatóval bármikor felvehetitek a kapcsolatot: Van Bolhuis-Szabó Emőke, telefon: 078-6824873.--Paál Károly, telefon: 06-13170606.--Dr. Tóth Miklós, email: fidelitas@miklostoth.nl--Némethné Scherman Piroska. Email: nemeth.piroska@gmail.com Telefon: +31-6-11831919.

AMSZTERDAM-- November 10. vasárnap, 15:00 óra
Istentisztelet minden hónap 2. vasárnapján 15:00 órakor.
Vrijburg Templom Amszterdam
Herman Gorterstraat 31, 1077 WE -- <https://www.facebook.com/AmszterdamiMagyarReformatusIstentisztelet/> *****

HÁGA-- Október 20. vasárnap, 15:00 óra
Istentisztelet minden hónap 3. vasárnapján, 15:00 órakor
Marlotkerk, Bloklandenplein 15,
2594 CK Den Haag --<https://www.facebook.com/HagaiMagyarReformatusGyulekezet/>

ROTTERDAM-- November 3. vasárnap, 15:00 órai kezdettel. Istentisztelet minden hónap 1. vasárnapján
Gebouw De Heuvel, Grotekerkplein 5,
3011 GC Rotterdam --<https://www.facebook.com/RotterdamMagyarReformatusIstentisztelet/> További információ a hágai, rotterdami, amszterdami alkalmakról: Csanády Ágnes, csanady@federatio.org

***** **VIANEN**
– Vianeni Magyar Otthon

Vasárnap, október 27-én 13.30-kor nt. Tüski Márti szolgál.

Érdeklődés: Magyar Otthon: Panoven 17 A, 4133 NG Langeweg 145 sz. házzal szemben van a bejárat. +31-(0)347-375040; vianenimagyarotthon@gmail.com

ZEELAND A zeelandi istentiszteletekkel és Bibliaórákkal kapcsolatban nt.Van Bolhuis-Szabó Emőke lelkipásztor ad felvilágosítást, tel.: 078-6824873

ZWOLLE—

••2019.nov.10, d.u. 15 h..... ••2019. dec. 8 , d.u. 15 h
••2019. dec. 26-án, karácsony másodnapján úrvacsoraosztás. Istentisztelet kezdete délelőtt 11 óra

Zwollei Harangszó -- 2019/7

Lapzárta: 2019 okt.22

A Zwollei Magyar Református Egyházközség Presbitériumának a megbízásából szerkesztette Hermán M. János és Szomor Attila

A **Zwollei Harangszó** korábbi számait a www.zwolleireformatus.nl honlapon lehet elérni. Info: www.zwolleireformatus.nl és

<https://nl-nl.facebook.com/refistentiszeletzwolleban/>

Zwollei Harangszó -- 2019/6

Lapzárta: 2019 június 3-án

A Zwollei Magyar Református Egyházközség Presbitériumának a megbízásából szerkesztette Hermán M. János és Szomor Attila

A **Zwollei Harangszó** korábbi számait a www.zwolleireformatus.nl honlapon lehet elérni. Info: www.zwolleireformatus.nl és

<https://nl-nl.facebook.com/refistentiszeletzwolleban/>